

ЪРНЕСТ ХЕМИНГУЕЙ СТАРЕЦЪТ ПРИ МОСТА

Превод от английски: Димитри Иванов, 1982

chitanka.info

Край пътя седеше старец — очилата му бяха с метална рамка, а дрехите, покрити с прах. Понтонен мост пресичаше реката и по него се движеха каруци, камиони, мъже, жени и деца. Каруците, впрегнати с мулета, минаваха по моста и запълзваха по стръмния бряг, а войниците помагаха като бутаха колелата. Камионите се измъкваха нагоре по стръмнината и моторите им виеха, а селяните, газеха до глезени в праха, с усилие преодоляваха всяка крачка от наклона. Старецът седеше неподвижен. Беше твърде уморен, за да продължи.

Моята задача беше да мина на другия бряг, да изследвам предмостието и да разбере докъде е настъпил противникът. Направих това и се върнах по моста. Каруците бяха намалели, също и пешеходците, но старецът беше още там.

— Откъде сте? — запитах го.

— От Сан Карлос — усмихна се той.

Това беше родният му град, приятно му беше да го назове, затова се усмихваше.

— Гледах животните — поясни той.

— А-ха — казах аз, без да разбирам напълно.

— Да. Аз останах и гледах животните. Последен напуснах Сан Карлос.

Не ми приличаше на овчар, нито на говедар. Огледах прашните му черни дрехи, посивялото от прах лице, очилата с метални рамки и запитах:

— Какви точно животни?

— Различни — поклати той глава. — Трябваше да ги оставя.

Разглеждах моста и околността — бяхме при делтата на Ебро и местността ми напомняше за Африка, — мислех си кога ли ще видим противника и през цялото време се ослушвах да доловя първите шумове, предвещаващи загадъчното явление, наречено „влизане в контакт с противника“, а старецът все още седеше там.

— Какви точно животни? — запитах отново.

— Всичко на всичко три. Две кози, една котка, и четири чифта гълъби.

— И трябваше да ги оставите?

— Да. Защото щял да започне артилерийски обстрел. Капитанът ми каза да не стоя повече.

— Нямаме семейство — така ли? — запитах го аз, гледайки отвъдния край на моста: бяха се задали последните няколко каруци и бързо се спускаха по полегатия бряг.

— Не. Само животните, за които ви казах. На котката, разбира се, нищо ѝ няма. Тя може и сама, но като помисля, какво ще стане с останалите, страх ме хваща.

— За кои сте?

— Нито за едните, нито за другите. Седемдесет и шест годишен съм. Минах дванадесет километра и не мога повече.

— Не е добре да спирате на това място. По-нагоре пътят излиза на шосето за Тортоса — там минават камиони. Опитайте се да стигнете дотам.

— Ще постоя още малко, след това тръгвам. За къде отиват камионите?

— За Барселона.

— Никого не познавам там — каза той, — но благодаря ви. Много ви благодаря.

Изглежда ме безучастно и уморено, почувствува нужда да сподели грижата си и започна отново:

— Котката може и сама. За нея не се тревожа. Но какво ще стане с другите. Как мислите, какво ще стане с другите?

— Сигурно ще оцелеят.

— Мислите ли?

— Защо не — отговорих му, без да свалям очи от насрещния бряг. Каруци повече нямаше.

— Но какво ще правят, като започне артилерийският обстрел, нали ми казаха да тръгвам, защото щели да започнат.

— Оставихте ли вратичката на гълъбарника отворена?

— Да.

— Тогава ще отлетят.

— Да, сигурно ще отлетят. Но другите? Като си помисля, страх ме хваща.

— Ако сте си отдъхнали вече, аз тръгвам — подканих го. — Станете и се опитайте да вървите.

— Благодаря ви — каза той, стана на крака, олюля се и отново седна в праха.

— Гледах животните — повтори той механично. Вече не се обръщаше към мен. — Животните гледах.

Нямаше как да му помогна. Беше неделя — първият ден на Великден, фашистите напредваха към реката Ебро. Беше навъсен ден, с ниска облачност и самолетите им не можеха да излетят. Това беше едничкият късмет на стареца — това и обстоятелството, че котките могат и сами да се грижат за себе си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.